

REGERINGEN

Regeringsbeslut

II:3

2011-12-15

S2011/11074/FST (delvis)

Socialdepartementet

Myndigheten för handikappolitisk
samordning
Arenavägen 63
121 77 Johanneshov

Uppdrag om ett samlat uppföljningssystem för funktionshinderspolitiken

Regeringens beslut

Myndigheten för handikappolitisk samordning (Handisam) får i uppdrag att utveckla ett sammanhållet system för att beskriva, följa upp och analysera utvecklingen och genomslaget av funktionshinderspolitiken.

Uppföljningen ska göras med utgångspunkt i de mål och insatser som har beslutats i En strategi för genomförande av funktionshinderspolitiken 2011–2016 (regeringens beslut den 11 juni 2011).

Uppföljningen ska ske i förhållande till inriktningsmålen och de nationella målen för funktionshinderspolitiken. Uppföljningen ska ge regeringen underlag att bedöma utvecklingen i förhållande till när arbetet inom ramen för strategin påbörjades 2011 och när den avslutas 2016. Redovisningen av de resultat som uppnås ska även kunna utgöra en grund för regeringens rapportering om efterlevnaden av FN:s konvention om rättigheter för personer med funktionsnedsättning.

I uppdraget ingår att:

- utveckla ett system för att övergripande följa utvecklingen och genomslaget för funktionshinderspolitiken,
- med utgångspunkt i de strategiska myndigheternas årliga rapporter sammanställa och analysera utvecklingen och resultatet av myndigheternas arbete med av regeringens beslutade delmål för respektive verksamhet,
- beskriva hur myndigheters och andra relevanta aktörers samråd med funktionshindersorganisationer och personer med olika typer av funktionsnedsättning utvecklar sig,
- i samråd med Statistiska centralbyrån, och efter dialog med berörda myndigheter, utveckla indikatorer för att systematiskt kunna beskriva och analysera utvecklingen av levnadsvillkoren för personer med funktionsnedsättning över tid,

- analysera data och redovisa utvecklingen av levnadsvillkoren för personer med funktionsnedsättning, bl.a. utifrån Undersökningen om levnadsförhållanden, samt regelbundet publicera data om denna utveckling på myndighetens webbplats,
- komplettera statistiska och andra underlag om levnadsvillkoren för personer med funktionsnedsättning och samhällets tillgänglighet genom olika former av dialog med barn och vuxna med olika typer av funktionsnedsättning, företrädare för funktionshindersorganisationer och andra berörda aktörer, samt
- vid behov lämna förslag till åtgärder för att utveckla och förbättra arbetet med uppföljning och utvärdering inom ramen för befintlig verksamhet.

Funktionshinderspolitiken är sektorsövergripande. Uppföljningssystemet bör därför, där så är relevant, även kunna omfatta insatser inom övriga politikområden som har betydelse för genomförandet av funktionshinderspolitiken.

En årlig redovisning med en samlad analys av de strategiska myndigheternas arbete och resultat samt utvecklingen av levnadsvillkoren för personer med funktionsnedsättning ska lämnas till Regeringskansliet (Socialdepartementet) senast den 15 maj 2012, 2013, 2014 och 2015.

Handisam ska senast den 30 juni 2016 inkomma till Regeringskansliet (Socialdepartementet) med en samlad utvärdering och analys av utvecklingen av funktionshinderspolitiken i förhållande till inriktningsmålen och de nationella målen för funktionshinderspolitiken. Redovisningen ska också kunna utgöra underlag för regeringens rapportering om efterlevnaden av FN-konventionen om rättigheter för personer med funktionsnedsättning.

Skälen för regeringens beslut

Med utgångspunkt i de nationella målen för funktionshinderspolitiken är inriktningen på det funktionshinderspolitiska arbete att identifiera och undanröja hinder för full delaktighet i samhället för personer med funktionsnedsättning, att skapa förutsättningar för självständighet och självbestämmande samt att förebygga och bekämpa diskriminering av personer med funktionsnedsättning (prop. 1999/2000:79, bet. 1999/2000:SoU14, rskr. 1999/2000:240).

Regeringen har konstaterat att arbetet med att genomföra politiken måste effektiviseras och uppföljning och utvärdering av genomförda insatser och deras effekter måste förbättras (skr. 2009/10:166). Regeringen har därför beslutat om en strategi för de kommande årens arbete med att genomföra funktionshinderspolitiken (regeringsbeslut den 16 juni 2011). I strategin presenteras inriktningen för funktionshinderspolitiken under åren 2011–2016, konkreta mål för samhällets

insatser samt hur insatserna ska kunna följas upp och utvärderas. Fokus i strategin är effektivisering, förbättrad uppföljning och utvärdering inom nio prioriterade inriktningsområden för funktionshinderspolitiken. Ett antal s.k. strategiska myndigheter har vidare haft i uppdrag att lämna förslag till delmål och uppföljning inom sina verksamhetsområden. Dessa myndigheter har fått i uppdrag av regeringen att arbeta i enlighet med dessa delmål och att årligen rapportera sitt arbete till både regeringen och Handisam (regeringens beslut den 6 oktober 2011).

I strategin anger regeringen att utgångspunkten är att det funktionshinderspolitiska arbetet behöver bli mer effektivt. Inriktningen på arbetet ska vara att undanröja hinder för tillgänglighet och delaktighet i vardagen. Insatserna bör bli mer systematiska, konkreta och mätbara. Genom ett uppföljningssystem ska kunskaperna öka kring effekterna av såväl de åtgärder som vidtas i strategin som levnadsförhållandena för personer med funktionsnedsättning. Sammantaget är syftet med ett samlat uppföljningssystem att följa genomslaget för funktionshinderspolitiken mot bakgrund av de delmål och andra insatser som regeringen har beslutat i ovan nämnda strategi; att fortsatt öka kunskapen om levnadsvillkoren för personer med funktionsnedsättning; att följa upp insatserna i strategin; att resultera i en samlad utvärdering, samt att vara underlag för kommande strategiperioder. Uppföljningen ska även ge regeringen underlag att mer långsiktigt bedöma utvecklingen av funktionshinderspolitiken i förhållande till de nationella målen samt underlag för rapporteringen av FN:s konvention om rättigheter för personer med funktionsnedsättning.

I strategin betonas Handisams centrala roll att följa, analysera och presentera resultatet av genomförda insatser och hur levnadsförhållandena utvecklas för personer med funktionsnedsättning. Regeringen aviserar i strategin att Handisam kommer att få i uppdrag att ansvara för uppföljningen av strategins mål och insatser och att årligen lämna en samlad rapport till regeringen samt ansvara för att utveckla ett sammanhållet system för att beskriva och analysera utvecklingen. Arbetet förutsätter enligt regeringen en nära samverkan med de strategiska myndigheterna och Statistiska centralbyrån. I strategin anges dessutom att Handisam bör ha en löpande dialog med berörda funktionshindersorganisationer samt utveckla dialogen med enskilda personer.

Regeringen aviserar vidare i strategin att Statistiska centralbyrån (SCB) kommer att få i uppdrag att följa levnadsvillkoren, samt att i samråd med Handisam, samla in indikatorer och data från andra områden som ska kunna följas över tid. Avsikten är att de data som SCB sammanställer och utvecklar, tillsammans med annan kunskap som Handisam får inom ramen för sin ordinarie verksamhet, ska ge underlag för att följa och bedöma utvecklingen av levnadsvillkoren för personer med funktionsnedsättning.

Regeringen ska årligen i samband med budgetpropositionen redovisa resultatet av arbetet med strategin. I samband med den årliga resultatredovisningen i budgetpropositionen kan regeringen vid behov ta initiativ till kompletterande studier och undersökningar för att utveckla och förbättra systemet för uppföljning och utvärdering inom ramen för befintlig verksamhet.

Resultatredovisningen kommer även att utgöra underlag för regeringens rapportering om efterlevnaden av FN:s konvention om rättigheter för personer med funktionsnedsättning. Regeringen avser att senast våren 2017 redovisa en slutlig uppföljning av strategin för funktionshinderspolitiken.

På regeringens vägnar

Maria Larsson

Tarja Birkoff

Kopia till

Statsrådsberedningen/SAM
Justitiedepartementet/PO, KRIM, DOM, SIM, KO
Finansdepartementet/BA, KLS
Utbildningsdepartementet/S, GV
Näringsdepartementet/TE, ITP
Kulturdepartementet/KV, KA
Arbetsmarknadsdepartementet/A, ARM
Regeringskansliets förvaltningsavdelning
Socialutskottet
Arbetsförmedlingen
Arbetsmiljöverket
Boverket
Brottsoffermyndigheten
Diskrimineringsombudsmannen
Domstolsverket
Försäkringskassan
Kammarkollegiet
Konsumentverket
Migrationsverket
Myndigheten för kulturanalys
Post- och telestyrelsen
Riksantikvarieämbetet
Rikspolisstyrelsen
Sjöfartsverket
Socialstyrelsen
Specialpedagogiska skolmyndigheten
Statens folkhälsoinstitut
Statens kulturråd
Statens skolinspektion
Statens skolverk
Statistiska centralbyrån
Trafikverket
Transportstyrelsen
Sveriges Kommuner och Landsting